

В същото време, от друга страна, в жилището на съвременния ром все още присъстват елементи и моменти, които съхраняват и транслират едни или други страни и черти на стария ромски бит и култура, - но предимно откъм тяхната негативна историческа осмисленост и насоченост, които, макар и частично, задържат развитието на ромите, спъват процеса на тяхното интегриране към живота на неромското население.*

Проблемът за жилището на ромите в нашата страна придобива коренно различни измерения и същност, когато се съотнесе към жилищата в т. нар. "гета". И то независимо от това дали става дума за софийските ("Коньовица", "Факултета", "Абисиния" и др.), пловдивските (особено "Столипиново"), ломските ("Младеново") и други "гета" в нашата страна.

Научната добросъвестност изисква да се признае, че ако се изключат битовата техника, телевизионните апарати, някои елементи в мебелировката и други такива изобщо не може да се говори за ново, съвременно, модерно жилище в "гетата". В тях цари стихията на историческото време и на произвола, породена най-вече от безгрижието на държавата и обществото, с което те даряват немалка част от циганите. И то не само от десетилетия насам, но и без реални гаранции за отказ от него, - поне в близка историческа перспектива. На практика "гетата" са извън всякакви архитектурно-градоустройствени правила и изисквания. В значителна степен те са лишени и от почти всички съвременни комунално-битови услуги - павирани или асфалтирани улици, магазини за търговия и услуги, училищни и медицински заведения, транспортни връзки, дори и от водопровод и канализация вътре в "домовете" на обитаващите ги, и т. н. А доколкото такива има, най-често те са явно недостатъчни или поне реализирани в такова качество, че ефектът им за бита, здравето и културата на ромите в "гетата" се свежда близко до нулевото

* Тук казаното изобщо не бива да се възприема или оценява като някакво изискване за тотално изравняване на интериора на циганското и това на българското жилища по начин, който безостатъчно да размие или унищожи напълно етническият или етнокултурният натюрел, атмосферата и "духа" в и на тези типове жилища. Това би била ненужна и безсмислена цел.